

رای جدید دیوان عدالت براساس نظر فقهای شورای نگهبان؛

«تہاتر بدهی کار گران»موقوف!

نسرین ہزارہ مقدم

رای دوازدهم بہمن ماہ دیوان عدالت، رایی بہ نفع کارگران است بہ خصوص وقتی کارگر بعد از چند سال کار کردن در یک کارگاہ کارش بہ انفصال خدمت با چند ماہ حقوق و مزایایی معوق می‌گشذ و مجبور است بہ مراجع حل اختلاف مراجعہ کند؛ پیش از این در آنجا کارفرمایان ادعاهای جورواجوری بابت طلب داشتن از کارگر طرح می‌کردند، کہ حالا جز در موارد قانونی مشخص و مستند، این ادعاہا اصلاً پذیرفتنی نیست.

بہ گزارش خبرنگار ایلنا، مطالبات کارگران جزو «دیون متنازعہ» است، این حکم روشن و صریح قانون کار است و بنابراین کارفرما نباید بتواند بہ هیچ بہانہ و دلیل موحہ و غیرموجہی، از پرداخت این مطالبات فرار کند.

■ **قانون‌زدایی با بخشنامہ‌ها!**

نہ مسائل مربوط بہ کمیتہ انضباطی و بہانہ‌های جورواجور نمایندگان کارفرمایان و نہ شرایط جسمی، روحی و بہرہ وری کارگر، هیچ یک نمی‌تواند استدلال قانونی برای فرار از پرداخت مطالبات متنازعہی راگزاران فراهم کند؛ این در حالیست کہ برخی بخشنامہ‌های صادرہ توسط وزارت کار در سال‌های مختلف، این حکم روشن را بہ چالش کشیدہ است. بہ عبارت بہتر، در طول زمان بخشنامہ‌هایی صادر شدہ است کہ قانون را از حیز انتفاع ساقط کردہ یا اعتبار اجرایی آن را تقلیل دادہ است و این همان مسیر «قانون‌زدایی توسط بخشنامہ‌های صادرہ» است. یکی از اصلی‌ترین این بخشنامہ‌ها، بخشنامہی صادرہ در سال ۷۵ برای بہ رسمیت شناختن قراردادهای موقت در کارہای با ماهیت مستمر است کہ در نہایت بہ دادنامہ ۱۷۹ و قانون‌زدایی رسمی انجمید و «حق کارگران بر قرارداد دائم کار» را از اساس از میان برداشت؛ بخشنامہ دیگری نیز در سال ۹۵ صادر شد کہ از اساس، «دیون متنازعہ بودن مطالبات کارگران» را زیر سوال برد و گفت اگر وجہی از کارفرما نزد کارگر باقی مانده باشد، کارفرما می‌تواند این وجہ را با تمام یا بخشی از مطالبات مزدی کارگر «تہاتر» کند.

■ **رایی برای منع تہاتر/ مطالبات کارگران متنازعہ است**

حالا رای دوازدهم بہمن ماہ هیات عمومی دیوان عدالت، بہ دنبال استعلام از فقهای شورای نگهبان، این بخشنامہ را بہ غیرشرعی دانستن تہاتر مطالبات مزدی کارگران ابطال کردہ است. این رای، رایی عادلانہ است، مگر می‌توان دیون متنازعہ را با «دیون غیرمتنازعہ یا عادی» تہاتر کرد؛ دینی کہ بر گردن کارفرماست، از جملہ دیون متنازعہ است اما دینی کہ از جہت مطالبات کارفرما بر گردن کارگر است، از سمتی دیون عادی و غیرمتنازعہ است و اصولاً این دیون از نظر اعتبار و شان، در یک سطح نیستند کہ بتوان آن‌ہا را بہ سادگی با یک معادلہی ریاضی سرے سرے سادہ تہاتر کرد. این رای دوازدهم بہمن صادر شدہ اما در روزهای اخیر با روزنامہ رسمی شدن، وجاہت قانونی یافته و از این بہ بعد، در ہیات‌های حل اختلاف ادارات کار، مبنا قرار می‌گیرد؛ مبنای صدور رای، نظر فقهای شورای نگهبان بودہ کہ تہاتر را غیرشرعی» دانستہاند؛ پیش از این اگر کارگری بنا بہ دلایل مختلف وجہی از کارفرما را در اختیار داشت، سر گرفتن مطالبات مزدی خود بہ مشکل برمی‌خورد و ہیات‌های حل اختلاف، باید بہ ادعاهای متفاوت کارفرمایان بابت مطالبہی خود از کارگر گوش می‌دادند و براین اساس، رای بہ تہاتر می‌دادند؛ حال بحث پیگیری مطالبات کارفرما از کارگر، بحثی حقوقی و عادی است کہ باید در مراجع دادگستری پیگیری شود اما پرداخت مطالبات مزدی کارگر، برعہدہ کارفرماست و نمی‌تواند از آن بہ بہانہی طلب خود ریالی کسر کند.

■ **مسیر صدور رای/ نتیجہ بہ نفع کارگران**

آزمین خوشحوتی (کارشناس ارشد حقوق و روابط کار) این رای را بہ تفصیل برای ایلنا توضیح می‌دہد؛ او می‌گوید: در سال ۹۵، مدیرکل روابط کار وزارت کار، طی نامہای اعلام کرد در صورتیکہ کارگری بہ دلیل نوع کاری یا نوع رابطہ با کارفرما، وجوہی از کارفرما در اختیار دارد، می‌توان این وجوہ را با ملطبات مزدی کارگر تہاتر کرد. مثلاً کار کارگر، وزیربتری یا فروشنڈگی یا تحصیلداری است و بابت کارش، پولی نڈش باقی می‌ماند، برای نمونہ کالایی را می‌فروشد اما وجہ آن را بہ کارفرما نمی‌دہد، در این صورت براساس نامہ مدیرکل روابط کار وزارت کار، رسیدگی بہ موضوع در صلاحیت مراجع حل اختلاف است و در ثانی، اگر کارگر برای دریافت مطالبات در این مراجع اقامہ دعوا کرد، کارفرما می‌تواند بدهی و طلب کارگر را با ہم تہاتر کند؛ او افزود: در نامہ وزارت کار اینطور گفته شدہ بود کہ مراجع حل اختلاف در رسیدگی بہ این قبیل دعاوی حق تہاتر دارند و حتی تصریح شدہ بود بعد از انجام تہاتر، اگر همچنان کارفرما بسناتکار شد، مراجع می‌توانند رای صادر کنند و کارگر را مکلف کنند کہ پول نقد بہ کارفرما بپردازد (در رھن کارفرما، نیست کہ کارفرما ہر زمان خواست مطالبات خود را از آن برداشت بکند. بہ همین دلیل موضوع بہ شورای نگهبان ارجاع شد و قائم مقام دبیر شورای نگهبان در آذرماہ اعلام کرد موضوع این بخشنامہ در خصوص اینکه مرجع رسیدگی مطالبات کارفرما از کارگر، مراجع حل اختلاف وزارت کار است، بررسی شد و اطلاق این بخشنامہ، در مواردی کہ سایر شرایط صحت شرعی تہاتر وجود ندارد، خلاف شرع است. متعاقباً ہیات عمومی دیوان عدالت با توجہ بہ خلاف شرع دانستن شورای نگهبان، رای صادر کرد کہ در شرایطی کہ صحت شرعی تہاتر وجود ندارد، اجازہ تہاتر نیست. دلیل ہم اینگونہ اعلام شد کہ مطالبات کارگر، دیون متنازعہ است و مطالبات کارفرما، دیون عادی است و لذا دیون عادی را نمی‌توان با دیون متنازعہ تہاتر کرد و ثانیاً برداشت از حقوق کارگر جز در موارد تصریح شدہ در قانون کار، صحیح نیست.

نامہ شورای نگهبان، بہ صراحت تہاتر را غیرمجاز و غیرشرعی می‌داند؛ بنابراین مراجع حل اختلاف باید بلافاصلہ دستور پرداخت معوق کارگر را صادر کنند و از این بعد، هیچ اعتنایی بہ ادعاهای کارفرمایان مبنی بر طلب داشتن از کارگر نکنند. اما مادہ ۴۵ قانون کار، اجازہ برداشت از حقوق کارگر را می‌دہد؛ نباید بین این مادہ قانونی و رای‌عدم تہاتر اخیر، خلط مبحث صورت بگیرد؛ خوشحوتی در این رابطہ نیز توضیح می‌دہد:

رای دوازدهم بہمن ماہ دیوان عدالت، رایی بہ نفع کارگران است بہ خصوص وقتی کارگر بعد از چند سال کار کردن در یک کارگاہ، کارش بہ انفصال خدمت با چند ماہ حقوق و مزایایی معوق می‌گشذ و مجبور است بہ مراجع حل اختلاف مراجعہ کند؛ پیش از این در آنجا کارفرمایان ادعاهای جورواجوری بابت طلب داشتن از کارگر طرح می‌کردند، کہ حالا جز در موارد قانونی مشخص و مستند، این ادعاہا لایذیرفتنی نیست.

■ **سایر آرای ناعادلانہ ابطال شد**

رای اخیر دیوان، بدون هیچ تردیدی بہ نفع کارگران است اما کارگران توقع دارند آرای ناعادلانہ بینین نیز توسط قضاات ہیات عمومی دیوان ابطال شوند؛ اصلی‌ترین این آرای صریخش، دادنامہ ۱۷۹ دیوان عدالت است کہ مجوز بی‌ثبات کاری و قراردادهای موقت را برای کارفرمایان سودجو صادر کردہ و دیگری اصلاحیہ شہریورماہ در دادنامہ ۳۳۴۸ است کہ سنوات پایان خدمت را تنها بہ مژن پایہ کارکردن محدود دانستہ است؛ آرای دیوان عدالت، برای مراجع قضایی و حل اختلاف کشور، لازم الاجراست و کارگران انتظار دارند این آرای حقوقی بہ نوعی صادر شوند کہ حقوق شغلی کارگران زیرخط فقر، کارگران بدون امنیت شغلی و در معرض اخراج، استیفا شود؛ نیروی کارحقوقی قانونی دارد کہ طی مقررات‌زدایی‌های دہمہ‌ای اخیر از بین رفتہ است و درخواست استیفاي این حقوق، اصلی‌ترین مطالبہی امروز کارگران کشور است. ایلنا

مقابله با تهاجم تحریفی دشمن نیازمند یک جہاد تبیینی است

امام جمعہ بوشہر:

نمایندہ ولی فقیہ در استان و امام جمعہ بوشہر گفت: در مقابل تہاجم تحریفی دشمن بہ یک جہاد تبیین نیاز داریم و علاوہ بر مقاومت نیازمند تہاجم در این عرصہ ہستیم. آیت‌اللہ غلامعلی صفایی بوشہری در خطبہ‌های دیروز نماز جمعہ بوشہر با تقدیر از حضور باشکوہ مردم ایران بہ‌ویژہ مردم استان بوشہر در مراسم ۲۲ بہمن اظہار داشت: مردم بہ اشکال مختلف حضور خود در صحنہ را نشان دادند و اعلام کردند کہ وفادار بہ آرمان‌ها و ارش‌های انقلاب و تابع رہبر معظم انقلاب اسلامی ہستند. وی با تہریک میلاد حضرت امیرالمومنین امام علی علیہ السلام بیان کرد: ایشان در طول تاریخ نماد ایمان و تقوا، اخلاق و بصیرت، زہد و مردم داری، دنیاگریزی و الگوی تمامی نظام‌های سیاسی در حدود پنج سال حکومت خود بود. امام جمعہ بوشہر ادامہ داد: رہبر معظم انقلاب در دیدار با فرماندہان

بستری‌ها و فوتی‌های کرونایی بوشہر افزایش یافت

استان بوشہر بستری شدہاند کہ تست کرونای ۲۴ نفر از آنہا مثبت اعلام شدہ است. وی با اشارہ بہ اینکہ اکنون ۲۹ نفر در بخش مراقبت‌های ویژه بستری ہستند افزود: از مجموع موارد بستری در بخش مراقبت‌های ویژه کرونایی، ۵ نفر در وضعیت حاد این بیماری قرار دارند.

■ **فوت دو بیمار**

یزدان‌پناہ اظہار داشت: متأسفانہ امروز دو نفر از ہم استانی‌های عزیزمان بر اثر بیماری کرونا فوت شدہاند کہ یک مورد آقای ۳۸ سالہ و بدون سابقہ واکسیناسیون و دارای بیماری زمینہ‌ای و مورد دیگر یک خانم ۹۱ سالہ کہ دو دوز واکسن را دریافت و

احمد یزدان‌پناہ در گفت‌وگو با مہر اظہار داشت: بیمارستان‌های دانشگاهی و غیر دانشگاهی برای بحران کووید ۱۹ آمادگی کامل را داشته باشند.

وی ضمن ہشدار شیوع بالای سوبہ جدید و بحران احتمالی تصریح کرد: مقابله با بیک جدید نیازمند عزم، ہمکاری و حمایت ہمہ دستگاه‌ها و آحاد مردم است.

یزدان‌پناہ ضمن تأکید بہ بیمارستان‌ہا برای آمادگی لازم برای بحران کووید در استان بوشہر اضافہ کرد: کمیتہ بحران بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی بوشہر فعال شود. سرپرست معاونت درمان دانشگاه علوم پزشکی بوشہر اظہار داشت: در ۲۴ ساعت گذشتہ ۷۵ بیمار جدید در بخش‌های کرونایی بیمارستان‌های

شور دریایی بوشہری‌ها در جشن ملی ۱۴۰۰

بوشہری‌ها در جشن ملی ۱۴۰۰، چہل و سومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی را پاس داشتند.

مردم استان بوشہر نیز مانند پارسال با خودروہا و موتورہا بہ میدان آمدند تا سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی را گرمای داشتند. مردم با وسایل نقلیہ خود در حالی کہ با پرچم ایران، شعارهای انقلابی، تمثال رہبر انقلاب و امام راحل، مزین شدہاند، مسیر راہپیمایی را می‌پیمایند و جشن ملی ۱۴۰۰ را برگزار کردند. پیر و جوان و خردسال، زن و مرد در مراسم امروز حضور یافتند تا حمایت و پایبندی خود را بہ آرمان‌های انقلاب اسلامی اعلام کنند.

در شہر بوشہر، مراسم جشن ملی ۱۴۰۰ ساعت ۹ از گلزار شہدای خوشنام بوستان شغاب آغاز شد و مردم با وسایل نقلیہ خود از میدان‌های شہید رئیسیعلی دلواری و قدس گذشتند تا بہ مصلا رسیدند.

با دستور سخاوت اسدی بہ پیمانکاران پارس جنوبی؛

پرداخت حقوق و عیدی کارکنان و کارگران منطقه ویژه پارس تا پایان اسفند ماہ پرداخت می‌شود

پیام عسलोیه: مهندس سخاوت اسدی مدیرعامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس در

امام جمعہ عسلویہ:

مشکلات شهرستان عسلویہ شایستہ پایتخت انرژی کشور نیست

امام جمعہ عسلویہ بر لزوم نگاہ ویژہ بہ این شهرستان تأکید کرد و گفت: مشکلات شهرستان عسلویہ شایستہ پایتخت انرژی کشور نیست.

حجت الاسلام سید علی ہاشمی نژاد در خطبہ‌های نماز جمعہ عسلویہ با تہریک ۲۲ بہمن اظہار داشت: ۲۲ بہمن یک روز تاریخی و بی بدیل است و چنین روزی در تاریخ ایران سراغ نداریم. وی با بیان اینکہ ۲۲ بہمن روز احیای اسلام ناب محمدی (ص) بود اضافہ کرد: این روز روز ریشہ کن شدن حکومت ستم شاهی بود و امت و امام ثابت کردند ما می‌توانیم استقلال داشته باشیم. امام جمعہ عسلویہ با اشارہ بہ اینکہ ملت قہرمان ایران ثابت کرد کہ حق بر باطل و خون بر شمشیر پیروز است ادامہ داد: دشمنان انقلاب نمی‌خواستند چہل سالگی این انقلاب ببینند ولی انقلاب ۴۳ سالگی خود را جشن گرفت.

وی تأکید کرد: این انقلاب علیرغم میل دشمنان ماندگار خواہد بود و تا ملت رہبری حکیم و خردمند دارد و اتحاد دارد هیچ دشمنی نمی‌تواند غلٹی بکند. ا ز مردم کہ امروز در راہپیمایی خودرویی شرکت کردند و از سخنران مراسم تشکر

می‌کنم. ہاشمی‌نژاد با اشارہ بہ سفر استاندار بوشہر

بہ شهرستان عسلویہ بیان کرد: ایشان دیدارهای مردمی با حدود ۱۲ نفر داشت و مشکلات شخصی و طرح‌های اقتصادی را مطرح کردند و دستوراتی صادر شد. تعدادی از مدیران استانی ہم با ایشان بودند و جلساتی تشکیل دادند. وی خاطرنشان کرد: استاندار بوشہر با مدیر عامل منطقہ ویژہ نشست داشتند و مشکل اشتغال یکی از محرومین حل شد. با مدیر کل مسکن نشست داشتند و راجع بہ رفع مشکل سندھای زمین و املاک مردم کہ قول‌هایی دادند کہ مشکل ثبت زمین‌ها و منازل حل شود.

عسلویہ و ویژتہر دیده شود

امام جمعہ عسلویہ گفت: استاندار بوشہر در شهرستان عسلویہ پروژہ‌هایی را کلنگ زنی یا افتتاح کرد. مدرسہ و طرح مخابراتی در بندو کلنگ زنی شد کہ جای تشکر و قدردانی دارد. خدا قوت می‌گویم. وی با بیان اینکہ در شهرستان عسلویہ امکانات لازم وجود ندارد تصریح کرد: کمبودهایی ہست کہ باید برطرف شود. درست است خدماتی انجام شدہ اما کافی نیست و مشکلات و کمبودہا باید رفع شود. ہاشمی‌نژاد افزود: این مسائل باید مجدانہ پیگیری شود و نگاہ ویژہ بہ عسلویہ داشتہ باشند. پایتخت انرژی ایران نباید این مشکلات را داشتہ باشد. از این تأسیسات عظیم باید منافع بیشتری شامل مردم شهرستان شود. وی بیان کرد: امکانات فعلی شهرستان درحد ایدہ آل نیست. در دولت مردمی و انقلابی ہستیم و باید پیگیر حل مشکلات مردم باشیم. رئیس جمہور محترم خودشان مصر بہ رفع مشکلات مردم ہستند.

بیش از ۱۲میلیارد ریال کالای قاچاق در بندر دلوار کشف شد

۷۰۰ میلیون ریال کالای قاچاق از یک فروند شناور باری در بندر دلوار کشف و ضبط کردند. بہ گزارش ایرنا، سرہنگ محمد وزیریار روز پنجشنبہ بہ رسانہ ها اعلام کرد: ماموران در بازرسی از شناور توقیف شدہ، یک ہزار کیلوگرم گردو، یک ہزار و ۴۰۰ ٹوب پوشاک و یک ہزار و ۵۰۰ عدد لوازم جانبی موبایل را کہ بہ ہدف عرضہ در بازار داخلی کشور باہرگیری شدہ بود را کشف کردند. جانشین مرزبانی استان بوشہر اضافہ کرد: در این عملیات ۲ نفر دستگیر و پس از تشکیل پروندہ و سیر مراحل قانونی بہ مرجع ذی صلاح تحویل دادہ شد.

جانشین مرزبانی استان بوشہرگفت: ماموران پایگاہ دریایی بوشہر در راستای مبارزہ با قاچاق کالا و ارز، با اقدام اطلاعاتی و عملیاتی ۱۲ میلیارد و